

Transkribering, avsnitt 101, ECPAT-dagen

Citat

... hur bedrägeriföretag lurar våra tonårspojkar att skicka bilder som de sedan krävs på pengar för att dessa inte ska spridas över nätet.

Poddmusik

Lena

Hej och välkommen till FU podden. Det här avsnittet spelar vi in under en dag som helt handlar om ECPAT och ECPAT arbetar ju med barns sexuella utsatthet. Jag som gör podden heter Lena Stenbrink och med det här avsnittet är Lina Larsson, Anna-Karin Hildingsson Boqvist och några deltagare från dagen.

Lena

Vi börjar med dig då Lina. Hej, kan du berätta lite om dig?

Lina

Hej, jag heter Lina Larsson. Jag jobbar på FoU i Sörmland och jag är här som en av arrangörerna idag. Det är länsstyrelsen som betalar, men FoU har varit med i planeringen och i förarbetet.

Lena

Och vad är syftet med den här dagen då?

Lina

Syftet är ju att öka kunskap om barn sexuella utsatthet framför allt på nätet i länet. Och för oss som arrangörer så är en viktig del av den här dagen, att vi ska förbereda länet inför den satsningen som görs i alla länets skolor i tre år på *Safe Selfie Academy* så att det ska finnas grundat med mer kunskap i länet innan man börjar göra det här i skolorna. Och det är också en del i ... nästa år så fokuserar länet, främst länsstyrelsen förstås, på barns sexuella utsatthet på olika sätt. Så det är också liksom start på ett temaarbete kan man säga, för att det här är kunskap som vi inte har i tillräckligt hög grad.

Lena

Du var lite inne på det här, men vad hoppas ni att det här ska leda till den här dagen att det ska leda till i Sörmland?

Lina

Konkret så hoppas jag två saker dels hoppas jag att det ska vara fler som vet att man kan ta ner bilder från nätet så att den konkreta hjälpen ska finnas för utsatta barn i Sörmland. Jag hoppas att det ska finnas fler vuxna som är förberedda för att hålla en bra dialog med barn. Jag hoppas att folk ska prata om att det här var en bra dag och efterfråga en till. För nu så det var ingen polis här idag. Det hade varit roligt om det hade varit. Det är inte så många lärare. Ingen vad jag kommer ihåg. Elevhälsan i är här, men inte lärare så att det känns som att motsvarande dag skulle behöva hållas en gång till kan jag känna. Så det hoppas jag att folk ska prata om att det var en bra dag. Jag hoppas ... vi är i början av dagen fortfarande, men jag hoppas att det är en bra dag. Det känns så nu.

Lena

Ja, är det något annat som du tycker att vi borde ta upp?

Lina

Jag tycker att det är viktigt att förhålla det till *Safe Selfie Academy* och annat pågående arbete i länet. Vi har ju en grupp i regionen som arbetar med samtyckeslagstiftningen. Safe Selfie kommer att genomföras i de flesta kommuner någonstans. Katrineholm är något av ett flaggskepp, så det är därför det är så roligt att vara här idag.

Och det ska också göras mer gällande unga förövare och unga som utsätts av andra unga förövare. Men där håller vi fortfarande på att planera så att det är mer att det är detta är en uppstart.

Lena

Bra, så dagen har ju nu varit fulla av föreläsningar och mini workshops, så vad hoppas du att de som är med och tar med sig hem?

Lina

Jag hoppas att dom tar med sig någon några konkreta hjälpmedel och en medvetenhet och sen hoppas jag också att alla berättar om att ECPAT finns eftersom de har dom här verktygen för att ta ner bilder, för att söka efter bilder för att ge stöd till barn och stöd till samtal. Det finns så mycket konkret som man faktiskt kan få hjälp med, så därför vill jag att alla vuxna ska berätta för

barn att det finns. Och så hoppas jag också att några ska ha bättre förståelse och inte skamma barn för att de har skickat nakenbilder. Det hoppas jag också.

Lena

Hej, vem är du?

Anna-Karin

Jag heter Anna-Karin Boqvist och jag är generalsekreterare på ECPAT Sverige.

Lena

Och vad kommer det sig att du är här idag? Ganska lätt att räkna ut, kanske?

Anna-Karin

Ja, vi är ju här på en heldag och föreläser om sexuella övergrepp och exploatering av barn och unga.

Lena

Och vi har faktiskt haft en podd ganska nyligen om just ECPAT, men du kanske kan berätta lite kort vad det är egentligen och vad gör ni?

Anna-Karin

Ja ECPAT är en barnrättsorganisation som jobbar mot sexuella övergrepp och exploatering av barn och unga på och utanför nätet. Och det vi gör det är ju att vi sprider kunskap om brottsligheten och försöker att förebygga att barn och unga utsätts och det gör vi på olika sätt. Bland annat har vi mycket kunskapsinsamling genom att vi gör enkäter till barn och unga.

Vi jobbar också mycket för att teknik ska användas på ett positivt sätt att förebygga att barn och unga utsätts. Vi bedriver också tre operativa verksamheter där den viktigaste handlar om stöd till barn och unga och den heter Ditt ECPAT dit barn och unga kan vända sig via chatt, mejl och telefon med frågor som rör sexuella övergrepp, sexuell utsatthet på och utanför nätet. Vi bedriver också en hotline som är en webbaserad anmälningssida. Dit allmänheten kan vända sig om dom misstänker sexuell exploatering av barn och det kan vara både på och utanför nätet där också, och den tredje operativa verksamhet vi har det är ett stöd till vuxna både då föräldrar och andra viktiga vuxna runt banan och professionella. Där vi är stöd om hur kan man prata med barn om utsatthet och sexuella övergrepp på olika sätt?

Lena

Och idag har ni ju pratat om lite olika saker bland annat så pratade ni om något instrument eller vad man ska kalla det som man kan använda för att ta bort bilder som hamnar på nätet. Vad är det för någonting?

Anna-Karin

Ja, vi har ju eller vi ingår i ett projekt som egentligen startades av en barnrättsorganisation i Kanada och det här projektet heter projekt Arachnid och det är egentligen en webcrawler som bygger på Microsofts foto DNA som gör att varje enskild bild som finns där ute på nätet har ett unikt fingeravtryck och med hjälp utav det här verktyget så kan vi hitta bilder som sprids på det öppna nätet mot barns egen vilja och det kan till exempel vara att jag i en relation där vi litar på varandra. Har skickat en nakenbild som sedan av olika skäl. Sprids utan mitt samtycke på nätet att kunna ta bort den bilden från nätet att hitta den och ta bort den från nätet är många gånger avgörande för att barn och unga ska kunna få stöd och hjälp och känna att man har kommit ur sitt övergrepp för så länge bilderna och filmerna sprids så fortsätter ju övergreppet och för oss är då att stoppa spridning av bilder oerhört viktigt och att barn och unga också kan ha den egenmakten i att höra av sig till oss om dom har fått bilder eller filmer spridna utan samtycke ger också hopp till barn och unga.

Lena

Ja som sagt, flera olika saker har ni har tagit upp. Är det något som är speciellt hoppas att deltagarna ska ta med sig härifrån.

Anna-Karin

Ja, vi har tagit upp sånt som vi ser är relativt nya fenomen i barns och ungas värld, även om flera utav dem har pågått och vi har sett det på nätet under flera års tid. Men det är som jag särskilt vill trycka på, som jag tror många inte känner till, det är pojkars utsatthet specifikt för sexuell utpressning i ekonomiskt syfte. Där vi ser hur bedrägeriföretag lurar våra tonårspojkar att skicka bilder som dom sen krävs på pengar för att dessa inte ska spridas över nätet.

Och det vi ser är den otroliga utsatthet som de här pojkarna visar som hör av sig till oss. Desperationen i att någon ska se det här och den stora skulden och

skammen som man bär på att man har skickat en bild ... som leder till att vi har många pojkar som pratar om både självsador och i värsta fall självmordstankar.

Lena

Du sa att det fanns företag som jobbade med den här sexuella ekonomiska utnyttjandet av pojkar. Hur?

Anna-Karin

Ja, det är ju bedrägeriföretag, tidigare. Vi vet att de här företagen tidigare ägnade sig åt till exempel romansbedrägerier och det bedrivs ju på stora kall center i andra delar utav världen, där det sitter människor och skickar ut förfrågningar till ett stort antal barn och de allra flesta barn kommer inte att gå in i den här bedrägeri delen. Men några gör det och då blir det lukrativt för de här bedrägeriföretagen att göra det här och rikta det så att egentligen så handlar det om oavsett vilken form utav bedrägerier ... om den riktas mot äldre eller människor i romansk syfte eller till barn. Alla utsatta grupper kan hamna i riskzonen för den här typen utav bedrägerier.

Lena

Så det de gör alltså det är att de låtsas att de är någon annan helt enkelt och så ser ut som att de tänker forma en relation.

Anna-Karin

Ja, det som händer i de här situationerna, för det är samma tillvägagångssätt, vilket också gör att vi förstår att det här är organiserad brottslighet. Det är att man tar kontakt. Den första kontakten utger sig för att vara en tonårstjej. Konversationerna sker på engelska.

Man kontaktar via någon utav dom stora sociala medie-plattformarna där många barn och unga finns. Och den här flickan då börjar prata om att hon vill att man har en relation och ganska snabbt kom man in på byte utav bilder där det ofta är den här flickan då som skickar den första bilden och sedan skickar pojken en bild tillbaka.

Och då börjar väldigt väldigt snabbt hoten om att jag kommer att sprida de här bilderna om inte du betalar och den här betalningen kan vara ganska stor för en tonåring att kunna hantera. Så redan vid det första hotet så kan det vara svårt att hantera den stora betalning som behöver göras. Och tyvärr är det ju också så

att oavsett om du betalar eller inte så kommer de här att sprida bilderna och det här gör ju att pojkarna känner en enorm skuld och skam.

Vi vet också att pojkar har generellt sett svårare att prata med vuxna om den här typen utav frågor, men också att tidsperspektivet är så himla kort så att.

Många hamnar ju i en väldigt akut kris, vilket ganska fort har vi sett hos ganska många av våra kontakter, leder in på självskadetankar men också rena suicidtankar.

Lena

Men du säger att det här just specifikt riktade till pojkar? Inte till flickor överhuvudtaget då, eller?

Anna-Karin

Vi har sett några fåtal fall där det är riktat mot flickor. Däremot så är det ju så att flickor också utsatta för utpressning, men då är det oftare i syfte att man ska skicka mer bilder på sig själv. Att om man har fått en bild så vill man ha fler bilder med sexuellt innehåll eller nakenbilder, medan när det gäller pojkar är det mycket, mycket vanligare att det är pengar man vill ha i utbyte så att de här bedrägeriföretagen är ju inte i första hand ute efter det här i sexuellt syfte, utan det är rena pengar man är ute efter, medan när det gäller flickor så finns det ofta ett sexuellt intresse som är det som är drivande för brottsligheten.

Lena

Ja, Det är läskigt. Tycker att det är något annat du skulle vilja tillägga som jag har glömt att fråga om.

Anna-Karin

Nej, jag ville mest skicka med att den kunskapen som vi ser här och nu är viktigt att den sprids för många av de här fenomenen så ser vi ju att väldigt få vuxna ens känner till att de existerar medan barn och unga lever med det här i sin vardag hela tiden. Barnen lever i den här världen, den här verkligheten och det måste vi vuxna också börja göra. Så syftet med dagen idag är ju att sprida kunskap, så att alla som är här också kan sprida kunskapen vidare.

Lena

Hur tänker du att man som vuxen kommer in i den här världen ska man skaffa

ett eget konto eller ska man ... är det mer att man ska vara nära sina egna barns aktivitet?

Anna-Karin

Jag skulle säga att man ska vara närvarande och intresserad. Jag kan själv säga att jag kanske tycker många gånger att det är roligare att stå på fotbollsplan och titta när barnen spelar fotboll än sitta bredvid och titta på vad de gör på nätet. Men det är mitt ansvar som vuxen att vara närvarande och intresserad av alla delarna utav barnens liv och detsamma tycker jag gäller för professionella att vi även i skolan eller socialtjänsten eller var vi nu jobbar intresserar oss för och förstår att det finns en digital yta med väldigt stor del utav barnens liv som vi vet alldeles för lite om.

Lena

Tack så jättemycket!

Lena

Hej, vem är du?

Emelie

Hej Emelie Trolin heter jag och jag är verksamhetschef på kvinno-tjejjouren Miranda som är verksam i Katrineholm och Vingåker.

Lena

Och vad kommer det sig att du är med på den här dagen?

Emelie

Därför att det här är någonting vi möter väldigt mycket, framförallt hos de unga tjejer som söker stöd hos oss. Att dom har bilder som delas online på dom nakenbilder då, men också att de utsatts för övergrepp både fysiskt men också online. Så det här känns högaktuellt för oss att få ta del av.

Lena

Ja, det verkar ju ganska uppenbart att du jobbar med det här i ditt vardagliga arbete, men kan du berätta lite om mer om *hur* ni jobbar?

Emelie

Ja, vi jobbar ju dels med stöd, men också försöker vi i den mån vi kan att jobba förebyggande med workshops i skolor. Så dem som vi möter i vår stödverksamhet det är ju tyvärr de som redan har blivit utsatta och som söker

en trygg vuxen att få prata med. Ibland så skriver de i vår stödchatt som ju är helt anonym och det öppnar ju upp möjligheten för många att våga berätta en första gång.

Men vissa möter vi också i fysiska stödsamtal, men även där har man rätten att vara anonym. Så det är inte alltid som vi vet så mycket om dom tjejer som berättar om den här utsattheten. Men vi kan åtminstone vara en trygg vuxen för dem att få prata med under tiden och sen på sikt kanske vi kan hjälpa dem att få rätt typ av stöd och hjälp, exempelvis med att man gör en polisanmälan eller att man kanske får hjälp av barn och ungdomspsykiatri om det behövs en traumabehandling exempelvis. Så att vi är ett lågtröskelstöd skulle man kunna säga.

Lena

Har ni något samarbete med ECPAT? Jag tänker om någon kommer och har fått bilder upplagda eller så?

Emelie

Nej egentligen inte. Så jag tänker att det vi har ju använt ECPAT som liksom en informationskälla, men jag ser mycket tydligare nu, exempelvis det här hur man kan få ner bilder som finns online, att det måste vi använda oss mycket, mycket tydligare av i stödsamtalen med våra utsatta tjejer, men också när vi föreläser på skolor att informera om att det faktiskt går att få bort de här bilderna och att ECPAT då har den här fantastiska algoritmen som hjälper till med det?

Lena

Ja nu har ju inte riktigt hela dagen gått den, men vad tror du att du kommer ta med dig härifrån?

Emelie

Ja, men jag kommer nog ta med mig, dels som jag nämnde det här med att vi kan ta ner dem och att det går fort och ta ner dem att det inte är de här långa utredningstiderna som kanske annars kan vara en erfarenhet man har sedan tidigare från polisen, utan att det här är väldigt, väldigt snabbt och effektivt, så det tar jag verkligen med mig och vikten att sprida det till allt och alla, men också att man blir påmind om hur tidigt det börjar och vikten av att ta samtalen med våra barn mycket tidigare, om alltifrån vad samtycke är och hur bilder ska användas online och så. Jag tänker att ja, men jag får också en tankeställare.

Inte bara i min yrkesroll, utan också som privatperson och förälder, liksom att det tar jag med mig också.

Lena

Är det något annat som du tycker skulle vara intressant att berätta?

Emelie

Åh ja, vad skulle det vara? Nej, men jag tänker att ett tips verkligen är till alla där ute i Sörmland att ta hjälp av oss tjej- och ungdomsjourer och kvinnojourer såklart som finns i många kommuner. Vi vill komma och föreläsa på skolorna. Vi har mycket erfarenhet av att möta ungdomar som har blivit utsatta för den här typen av våld och övergrepp, så bolla gärna med oss. Vi har ingen självklar arena på skolorna eller med ungdomarna förebyggande, och där behöver vi hjälp. Så att greppa gärna tag i oss. Det är väl det här medskicket jag gärna passar på att gör här.

Lena

Och hur får man tag på er? man googlar bara Miranda eller?

Emelie

Ja, men precis man letar upp oss så antingen så googlar man kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och den kommun man är verksam i så hittar man oss för som sagt, vi är i Katrineholm och Vingåker. Det finns en annan jour för Flen och en annan jour för Strängnäs, så det är liksom det finns lokala experter. Så leta rätt på oss. Google funkar.

Lena

Tack så jättemycket!

Lena

Hej, vem är du?

Fredrik

Mitt namn är Fredrik Winberg och jobbar som elevkoordinator och studieyrkesvägledare i Vingåker.

Lena

Hur kommer det sig att du är med på den här dagen?

Fredrik

Jag blev ombedd av utav min chef att komma hit och lyssna in och när jag satte mig in i det här och började förstå vad det var så vill jag verkligen komma hit. För det är saker som det är bra att veta när man jobbar med unga idag.

Lena

Kommer du i kontakt med någon typ av sådant här arbete i ditt vanliga jobb?

Fredrik

Jag träffar ungdomar ute i skolorna så att jag tror att man är i kontakt med det mer än vad man själv vet om. Men genom den här dagen så hoppas jag att jag kanske ska kunna se tecknen lite tydligare.

Lena

Hela dagen har ju inte riktigt gått, men känner du nu redan att det är någonting du kommer ta med dig från den här dagen?

Fredrik

Ja, vi har ju redan börjat pratat om hur vi ska ju göra och jobba med det här i Vingåker då och att vi ska kunna få ut information till skolorna, både till personalen och till eleverna. Så att ja, det känner jag absolut att det är någonting jag kommer ta med mig.

Lena

Är det något som du vill tillägga, kanske om ditt jobb eller hur det skulle kunna jobba med det här?

Fredrik

Ja, men jag tror att om man jobbar med framtidstro så stöter man på många människor som inte har den på grund utav att man kanske utsatt utav såna här saker och genom att man kan få den här kunskapen så kanske man själv får större förståelse och kan se tecken och det tror jag är viktigt och att man kan känna sig trygg i hur man ska prata med ungdomarna.

Lena

Tack så jättemycket.

Lena

Hej, vem är du?

Tove

Jag heter Tove Norin Nielsen och jag arbetar som skolkurator i en grundskola i Strängnäs och vi har barn från förskoleklass till årskurs nio.

Lena

Och vad kommer det sig att du är med här idag?

Tove

Oj massa anledningar tänker jag. Dels så har jag ju hört talas om ECPAT innan och tycker att det här är någonting som vi vuxna behöver lära oss mycket, mycket mer om.

Ämnet kan vara lite läskigt för att jag tänker att barnen är kan mer och att vi behöver ändra det utgångsläget att vi måste liksom komma in mer deras värld vi vuxna ja, för att stötta i det här och trygga framför allt tänker jag.

Lena

I ditt dagliga arbete jobbar du på något sätt med de här frågorna och i så fall hur?

Tove

Men jag har ju samtal med elever, jag jobbar som skolkurator.

Och jag brukar alltid fråga.

Ja men en naturlig fråga inledningsvis i samtalet är ju hur eleven mår tänker jag idag, men att jag också brukar fråga hur det har varit på nätet och också kanske ställer frågor om vart nätet de brukar vara och för att försöka öppna en dialog. Sen kanske inte det alltid liksom är det bästa sättet att de kommer med saker just då, men att försöka visa att jag är intresserad, så försöker väl jag tänka för att göra det naturligt så.

Lena

Jobbar ni på din skola på något annat sätt med de här frågorna då?

Tove

Nej, men just förebyggande arbete kring våld så har vi via kommunen också ett arbete med våra årskurs fyra och årskurs åtta i någonting som kallas för mentorer i våldsprevention, att man pratar om våld under ganska många lektioner och sen så får eleverna föra loggbok och dom har diskussioner. Och det här är någonting som de kommer från *Team ungdom* då inom kommunen,

så det här är inte något som skolpersonal gör utan det är ju samverkan utifrån. Jag tänker att det är mycket så som skolorna behöver arbeta, att vi måste ta hjälp av varandra, att vi inte kan ensam i skolan, bara jobba med våld utan vi behöver ta hjälp av alla vi kan. Vi har också *Trygg ungdomsjour* från Strängnäs som kommer till oss ibland då och pratar om nätet och lite också kommer. Och vistas till exempel i kafeterian på högstadiet för att få en relation med eleverna och försöka ha lite samtal över lite pyssel och nej, men jag tänker att det blir tryggt och lugnt och avslappnat.

Lena

Nu är ju inte dagen riktigt avslutad, men är det någonting speciellt som du känner att du kommer ta med dig tillbaka och ha nytta av?

Tove

Ja, men alltså definitivt informationen från ECPAT och jag får ju massa tankar när jag sitter här och det borde ju komma ut. Jag känner just nu för att affischera hela staden jag bor i nu, men jag tänker att vi behöver ha ut mycket mer information på skolor. Jag tänker idrottsanläggningar, vi behöver ju vara ... fritidsgårdar! ... där barnen är.

Och även jag tänker information till föräldrar för att jag tänkte trygghet alltså, kommer ett barn till oss, då behöver vi vuxna vara trygga och trygghet är också att kunna ge adekvat information och vad man faktiskt kan göra. Och det tycker jag är jätteviktigt så att det inte blir en osäkerhet och när man nej, oj då är det kört. När någon berättar om att man kanske har fått en nakenbild som har spridit sig på på nätet så då behöver vi vara trygga vuxna och också på ett sätt vara handlingskraftiga när vi faktiskt vet vad vi kan göra. Den informationen måste vi sprida till egentligen alla som finns i barns närhet, i barn och ungas närhet?

Lena

Ja, ja, är det något annat du skulle vilja lägga till?

Tove

Det känns ju som att man vill lära sig mycket mer och jag tänker också att prata om och försöka samarbeta och samverka med varandra för att jag tänker att det här är ett arbete som är stort och ett arbete som vi måste göra tillsammans och om man kanske knyta lite bra kontakter och få lite nya infallsvinklar.

Nu när det är så många kloka människor på ett och samma ställe så borde man ju kunna komma på lite bra idéer, tänker jag. Så det hoppas jag på tiden som är kvar.

Lena

Tack så jättemycket!

Lena

Då, så då får jag tacka alla er som var med i avsnittet och till dig som jag lyssnat så vill jag säga tack för att du har lyssnat och om du är mer intresserad så lägger vi lite länkar i texten och du kan också lyssna på avsnitt 94 av FoU-podden som också handlar om ECPAT och så vill jag önska dig en toppenfin dag. Hej hej!

□